

Stadslandbouw in Twenterand?

Aanleiding

Naar verwachting zal in 2025 nog maar 10% van de huidige boerenerf een agrarische bedrijvigheid voeren. De andere 90%, de zogenoemde VAB's (vrijgekomen agrarische bebouwing), zal op andere wijze moeten worden ingevuld.

Voor de gemeente Twenterand is het belangrijk in kaart te brengen wat de wensen zijn vanuit de samenleving. Er is onvoldoende bekend wat de burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties en belangengroepen willen.

Doelstelling gemeente Twenterand: *Een sociaal en economisch sterker landelijk gebied en duurzaamheid met betrekking tot natuur, landschap en energie.*

Stadslandbouw

Stadslandbouw wint momenteel steeds meer interesse door haar vele positieve invloeden op de sociale cohesie maar ook als stimulans voor de lokale economie.

Een bezoek aan de "Dag van de Stadslandbouw", gaf inspiratie voor de problematiek in Twenterand.

De keuze is gevallen op het onderzoeken van mogelijkheden hoe dit concept in te passen in het buitengebied. Dit concept is vertaald naar de innovatieve term: Streektuinen.

STADSLANDBOUW: *Initiatieven voor voedselproductie in de stad en de stadsrandzone.*

STREEKTUINEN: *Alternatieven voor landbouw in combinatie met sociale aspecten in het buitengebied en kernranden.*

Onderzoeksvragen

Hoofdvraag:

Bieden Streektuinen kansen ten aanzien van de leegloop en Vrijkomende Agrarische Bedrijven in de Gemeente Twenterand?

Deelvragen:

Kunnen Streektuinen de sociale betrokkenheid vanuit de kernen met het platteland versterken?

Is er binnen de gemeente Twenterand draagvlak voor één of meerdere vormen van Streektuinen?

Aan welke randvoorwaarden moeten verschillende vormen van Streektuinen voldoen om te kunnen voorzien in bepaalde behoeften?

Welke vormen van Streektuinen kunnen gecombineerd worden met VAB of moeten er andere zoeklocaties aangewezen worden?

Streektuinen in Twenterand...

Centrale land(web)winkel

Een centrale landwinkel, eventueel aangevuld met een webwinkel, maakt de verschillende streekproducten uit Twenterand makkelijker beschikbaar voor de consument.

Webshop

Streekproducten

Netwerk

Omzetstijging

$$1 + 1 = 3$$

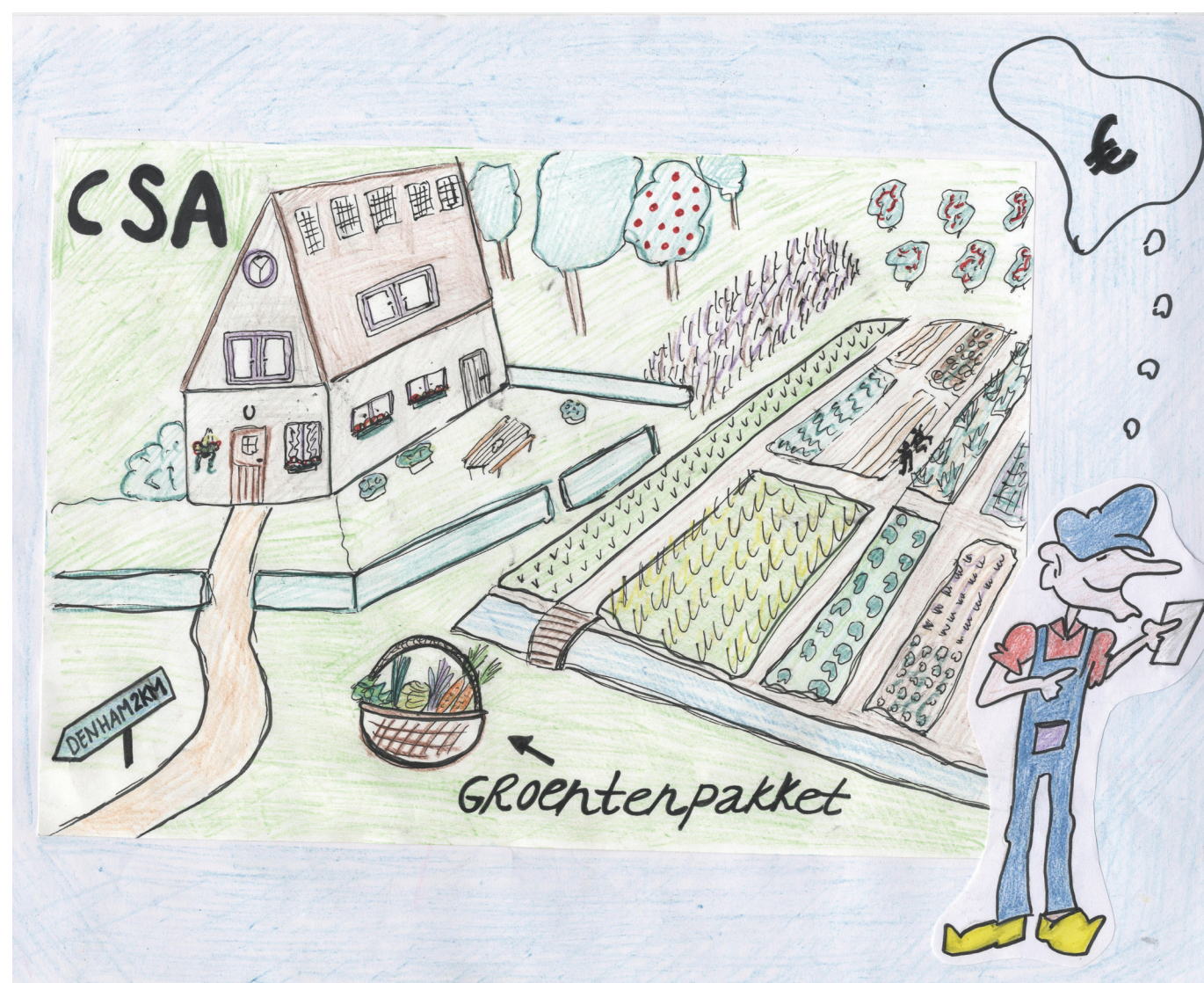
CSA

Een directe samenwerking tussen de boer en de consument; de boer is verzekerd van inkomsten, de consument krijgt wekelijks een voorraad biologisch geteelde seizoensgroenten en kan indien gewenst meehelpen op de boerderij.

Groentemanden

Samenwerking

Biologisch

Oogstfeest

Multifunctie-streektuin

De multifunctionele Streektuin combineert sociale aspecten met kleinschalige landbouw. Verschillende leeftijdsklassen en culturen mengen met elkaar.

Zorg

Landbouw

Recreatie

Educatie

STADSLANDBOUW = LOKAAL VOEDSEL +
ENERGIE GROENE RESTSTROMEN GROENBEHEER
RUIMTEGEBRUIK AGROLOGISTIEK LEEFBAARHEID NIEUW
ONDERNEMERSCHAP INTEGRATIE NIEUWE
ORGANISATIEVORMEN ZORG KRINGLOPEN
VOEDSELSTRATEGIE GEZONDHEID SOCIALE COHESIE
ACTIEF BURGERSCHAP OMGEVINGSEDUCATIE NATUUR

Streektuinen in Twenterand!

Voorbeelden

Ga eens een kijkje nemen bij reeds bestaande initiatieven zoals:

CSA “De Oosterwaarde” te Diepenveen

de Oosterwaarde

of Landwinkel Eggens te Vroomshoop om in de praktijk te zien, te horen en te proeven !

Conclusie

Alle drie de voorgestelde vormen dragen bij aan een leefbaarder buitengebied in de Gemeente Twenterand.

Ten aanzien van de leegloop en VAB's in het buitengebied bieden Streektuinen mogelijkheden voor de gebruikers van het buitengebied maar ook de kernen.

De sociale betrokkenheid vanuit de burger naar het platteland en vice versa wordt versterkt door samenwerking in voedselvoorziening, zorg, educatie en ondernemerschap.

Dit resulteert in plezieriger wonen en werken op het platteland, op zeer korte termijn maar ook in de toekomst.

Eén voorwaarde blijkt onvoorwaardelijk: Streektuinen moeten zich regionaal richten!

Aanbevelingen

Organiseer inspirerende presentaties van enthousiaste en reeds succesvolle initiatieven. Met behulp van een enquête wordt het draagvlak onder de geïnteresseerde bezoekers gepeild.

Netwerk- en Informatie bijeenkomst Streektuinen in Twenterand	
09.30: Welkom	Door: xxxx
10.00: Streektuinen; een out-of-the-box kijk op Stadslandbouw!	Door: xxxx
- Wat zijn Streektuinen? - Biedt het kansen of is het niet meer dan een hype? - Hoe ziet de voedselvoorziening van de Nederlandse inwoner er over 20 jaar uit?	
10.30: Keynote speech: De rol van Streektuinen binnen een regionale duurzaamheid- en voedselstrategie.	Door: xxxx
- Waarom zijn Streektuinen interessant voor het buitengebied, de kernen en haar bewoners? - Wat is de rol/taak van de gemeente bij Streektuin-initiatieven? - Hoe passen Streektuinen in een gemeentelijke voedselstrategie?	
Pauze: Koffie- en theepauze op de informatiemarkt.	
11.00: Eerste inspiratiesessie:	
Thema:	Kinderopvang of Zorg op de boerderij; nieuw ondernemersperspectief.
Thema:	Praktijkvoorbeeld catering; alternatieve afzet- en inkoopkanalen voor streekproducten; welke mogelijkheden zijn er?
Thema:	Streektuinen en gemeentelijk beleid; kansen en randvoorwaarden.
Thema:	Streektuinen als stimulans voor sociale cohesie.
Thema:	Streektuinen als stimulans voor lokale economie.
Thema:	Financierings- en verdienmodellen voor Streektuin-initiatieven.
12.30: Lunchbuffet: lokale producenten bieden op de Streekmarkt hun producten aan.	
14.00: Tweede inspiratiesessie:	
Thema:	De relatie tussen Streektuinen, duurzame energie en lokale kringlopen.
Thema:	De rol van een projectontwikkelaar bij Streektuin-initiatieven.
Thema:	Gezondheid en educatie op de boerderij.
Thema:	Relatie Streektuinen en (beroeps)onderwijs.
Pauze: Thee- en koffiepauze op de informatiemarkt	
16.30: Een ondernemer aan het woord: Streektuin-initiatieven; onderneem het maar!	Door: xxxx, oprichter/eigenaar van: xxxx
- Welke kansen biedt Stadslandbouw voor ondernemers? Wat zijn de valkuilen? - Waarom moet een goed businessmodel voldoen? - Welke knelpunten liggen ondernemers in de weg?	
17.00 Afsluiting door de dagvoorzitter	
Aansluitend: Borrel op de informatiemarkt	

Netwerk- en Informatie bijeenkomst Streektuinen in Twenterand